

Thư Tổng Phục Vụ và Ban Tổng Cố Vấn dịp Lễ Trọng kính Thánh Phanxicô 2026

Cuộc Vượt Qua của Thánh Phanxicô - Kỷ niệm Bát Bách Chu Niên ngày Thánh Phanxicô qua đời

Gửi tất cả Anh Em Hèn Mọn trong Dòng
các Chị Em Chiêm niệm trong Gia đình chúng ta
các Nữ tu thuộc Dòng Ba Tại Viện (TOR)
và các anh chị em liên kết với Dòng chúng ta

Rôma, ngày 24 tháng 9 năm 2026

Anh chị em thân mến,

Xin Chúa ban bình an cho anh chị em!

Chúng tôi viết thư này cho anh chị em khi ngày lễ kính Thánh Phanxicô đang đến gần, trong năm quan trọng này, năm chúng ta tưởng niệm tám trăm năm ngày ngài qua đời.

Kỷ niệm Bát Bách Chu Niên mà chúng ta đang cử hành

Trong bốn năm qua, chúng ta đã cùng nhau chuẩn bị và cử hành những thời khắc đặc biệt này. Anh chị em còn nhớ rằng chúng ta đã bắt đầu vào năm 2023, khi cử hành Bát Bách Chu Niên phê chuẩn Luật Dòng, đồng thời tưởng niệm hang đá Giáng Sinh mà thánh Phanxicô đã dựng tại Greccio. Năm tiếp theo, 2024, là năm kỷ niệm các Dấu Thánh. Vì thế, chúng ta đã chiêm ngắm ân sủng đặc biệt ấy, những vết thương của tình yêu mà Chúa chúng ta đã chia sẻ với thánh Phanxicô 800 năm trước trên núi La Verna. Năm 2025, chúng ta suy niệm về Bài Ca Anh Mặt Trời, được hoàn thành vào năm 1225. Qua đó, chúng ta đã được chúc lành để khám phá ngày càng sâu hơn sự phong phú và khôn ngoan của bài thơ đơn sơ nhưng tuyệt đẹp này. Và giờ đây, trong năm nay, đã đến lúc chúng ta cử hành Sự Qua Đời của ngài, kỷ niệm 800 năm “cuộc vượt qua” của thánh Phanxicô. Đây chính là cao điểm của một cuộc đời được sống trong sự kết hợp mật thiết với Đức Giêsu Kitô, một “cuộc vượt qua” của con người đã sống với tình yêu sâu xa đối với mầu nhiệm Vượt Qua của Chúa.

Trong suốt bốn năm này, trên khắp thế giới, chúng ta đã trải nghiệm biết bao những khoảnh khắc thật đẹp của việc cử hành và cộng tác huynh đệ giữa rất nhiều thành viên của Gia đình Phan Sinh. Chúng ta đã khám phá lại rằng chính Thánh Phanxicô là mối dây liên kết chúng ta, ngay cả trong sự đa dạng của chúng ta, khi chúng ta nỗ lực sống đặc sủng độc đáo của mình. Giờ đây, chúng ta có thể vui mừng tuyên bố rằng những cuộc cử hành này đã bắt đầu sinh hoa trái; quả thật, việc chúng ta quy tụ lại với nhau như một gia đình duy nhất chính là “hoa trái đầu mùa” của tất cả những gì chúng ta đã thực hiện trong bốn năm qua!

Trong những tháng đầu năm nay, 2026, chúng ta cũng đã có một kinh nghiệm đặc biệt, đó là được chiêm ngắm hài cốt của thánh Phanxicô, khi hài cốt của ngài được trưng bày cho các tín hữu đến kính viếng. Qua chính những khúc xương của ngài, một lần nữa chúng ta nghe được

lời mời gọi của ngài hãy thực sự trở nên hèn mọn, thay vì cố gắng trở nên lớn lao hơn trong thế giới này. Năm nay, Mẹ Hội Thánh cũng muốn ban tặng cho toàn thể Gia đình Phan Sinh một ân sủng đặc biệt, khi ban ơn toàn xá cho tất cả các nhà thờ của chúng ta cử hành Bát Bách Chu Niên đặc biệt này.

Cuộc vượt qua của thánh Phanxicô

Mặc dù chúng ta đã đang cử hành “cuộc vượt qua” của thánh Phanxicô trong suốt cả năm, nhưng ngày 3 và 4 tháng 10, dĩ nhiên, đánh dấu trọng tâm của những cuộc mừng kỷ niệm tám trăm năm này.

Trong các cử hành của mình, chúng ta sẽ sống lại những giây phút cuối cùng của cuộc đời trần thế của ngài, khi thánh Phanxicô hoàn tất cuộc Vượt qua, nghĩa là cuộc vượt qua từ trần thế này về với Chúa Cha. Ngay cả trong những ngày cuối, ngài vẫn muốn một lần nữa làm mới lại lời cam kết bước theo dấu chân Đức Kitô, như ngài đã thực hiện trong suốt cuộc đời sau khi hoán cải. Trước khi nhắm mắt, ngài muốn lắng nghe Tin Mừng Gioan, bắt đầu từ chương 13, nơi trình thuật rửa chân mở đầu cho trình thuật Bữa Tiệc Ly, cuộc thương khó và cái chết của Đức Kitô. Thánh Phanxicô muốn bẻ bánh với các anh em, như chính Chúa đã làm, để noi theo những hành vi yêu thương cuối cùng mà Đức Giêsu đã thực hiện khi cái chết của Người đang đến gần. Cũng như Đức Giêsu đã cầu nguyện với Chúa Cha cho những người thuộc về Người, thánh Phanxicô cũng phó thác huynh đệ đoàn của mình cho Chúa Cha, bằng một lời chúc lành cũng bao gồm cả những người sẽ đến sau, và vì thế lời chúc lành ấy cũng chạm đến chính chúng ta. Sau cùng, cũng như Đức Kitô đã chết trần trụi trên thập giá, thánh Phanxicô cũng muốn được đặt trần trụi trên nền đất tro trụi, để cuộc “vượt qua” của ngài càng trở nên giống với cuộc vượt qua của chính Đức Giêsu Kitô.

Ước muốn nên đồng hình đồng dạng với Đức Kitô và với mầu nhiệm Vượt Qua của Người đã hiện diện trong suốt cuộc đời thánh Phanxicô. Điều đó bắt đầu khi ngài gặp những người đau khổ vì bệnh phong, khi “điều cay đắng đã biến thành sự ngọt ngào của tâm hồn và thân xác” (Di chúc 3). Ở đây, ngài chính xác đang nói đến kinh nghiệm Vượt Qua của việc “chết”, một cái chết dẫn đến sự sống mới. Và dĩ nhiên, khi nhận từ Chúa “hồng ân những người anh em” (Di chúc 14), thánh Phanxicô một lần nữa được mời gọi “chết” đối với tính cá nhân. Giờ đây, ngài sẽ cảm nghiệm Chúa dẫn dắt mình qua niềm vui của tình huynh đệ, nhưng đồng thời cũng qua những cuộc đấu tranh và khó khăn của chính đời sống huynh đệ ấy; những điều này ngày càng trở nên mãnh liệt đối với ngài khi năm tháng trôi qua, trong một chuỗi những “cái chết” nhỏ bé và những “cuộc phục sinh” nhỏ bé.

Mầu nhiệm Vượt Qua là sợi chỉ xuyên suốt cuộc đời Phanxicô. Mầu nhiệm ấy đạt đến đỉnh cao trên núi La Verna, nơi ngài gặp gỡ Đức Kitô mang hình dáng Seraphim, Đấng in các Dấu Thánh trên thân thể ngài; khi ấy, sự nên đồng hình đồng dạng của ngài với Đức Kitô chịu đóng đinh và phục sinh đã mang lấy xác thể thực sự. Sau cùng, cái chết của ngài tại Porziuncola đã đưa đến sự hoàn tất nơi thánh Phanxicô hành trình yêu mến và đón nhận mầu nhiệm Vượt Qua.

Một cách để suy tư về hành trình cuộc đời của ngài là nhận ra rằng thánh Phanxicô đã không đi theo một con đường nào đó chưa từng được biết đến, nhưng đơn giản là đã sống trọn vẹn những lời hứa khi chịu phép Rửa, tức là sống trọn đời sống Kitô hữu, mà những lời hứa ấy bao hàm một lời mời gọi tham dự vào mầu nhiệm Vượt Qua của Đức Kitô. Điều phi thường nơi thánh Phanxicô chính là sự trung thành tuyệt đối của ngài với ơn gọi Kitô hữu nền tảng này, một ơn gọi cũng chính là ơn gọi của chúng ta.

Thật vậy, chúng ta cũng phải nhận ra rằng trong những thời điểm khác nhau của cuộc đời, chúng ta được mời gọi sống mẫu nhiệm Vượt Qua, nghĩa là vượt qua những khó khăn và gian nan với niềm tin, để tìm được sự phục sinh và bình an đến từ Thiên Chúa. Cũng như thánh Phanxicô đã phải sống cuộc “vượt qua” này nhiều lần, cho đến tận cùng, chúng ta cũng phải như vậy. Điều này nằm ở trung tâm của Tin Mừng, khi Đức Giêsu nói: “Ai muốn theo Thầy, phải từ bỏ chính mình, vác thập giá mình mà theo. Quả vậy, ai muốn cứu mạng sống mình, thì sẽ mất; còn ai liều mất mạng sống mình vì Thầy và vì Tin Mừng, thì sẽ cứu được mạng sống ấy” (Mc 8,34-35). Lời mời gọi sâu sắc và đầy thách đố này, vốn nằm ở trung tâm của sứ điệp Kitô giáo mà thánh Phanxicô đã sống cách trọn vẹn nhất, cũng mang lại cho chúng ta một chìa khóa để hiểu cách sống Phan Sinh trong thời đại chúng ta đang sống.

Bối cảnh đương đại của chúng ta

Ngày nay, chúng ta đang sống trong một thế giới mà các quốc gia vẫn khao khát hòa bình, nhưng dường như lại không ngừng lựa chọn chiến tranh. Các xã hội ngày càng bị phân cực và chia rẽ, cho thấy hơn bao giờ hết nhu cầu cấp thiết về đối thoại, gặp gỡ và hiệp thông. Chúng ta cũng ý thức sâu sắc về trách nhiệm chăm sóc ngôi nhà chung của mình. Thế nhưng, ngay cả trong lĩnh vực này, khi những thành tựu vượt bậc của khoa học và công nghệ có thể giúp chúng ta giải quyết biết bao vấn đề, các nguồn lực ấy lại không ít lần bị khai thác và sử dụng cho những mục đích hủy diệt, trong bối cảnh một chủ nghĩa tiêu thụ không có giới hạn. Chúng ta đang sống trong một thế giới mà con người khao khát những mối tương quan đích thực, mong muốn được lắng nghe, được thấu hiểu và được đón nhận. Thế nhưng, nghịch lý thay, chính những phương tiện công nghệ vốn có khả năng kết nối con người lại nhiều khi khiến chúng ta trở nên xa cách hơn. Khi công nghệ bị sử dụng cách ích kỷ, cùng với nhịp sống ngày càng gấp gáp của thời đại truyền thông tức thời, các mối tương quan của chúng ta có nguy cơ trở nên thiếu tính cá vị, hời hợt, thậm chí mang tính đối đầu.

“Vượt Qua” như một dấu chỉ của niềm hy vọng

Tuy nhiên, đó chính là thế giới mà chúng ta đang sống hôm nay, và chính trong thế giới ấy, chúng ta được mời gọi cử hành Bát Bách Chu Niên Cuộc Vượt Qua của thánh Phanxicô. Như chúng ta đã nói, thánh Phanxicô luôn hướng chúng ta về với Đức Giêsu. Cuộc Vượt Qua của ngài mời gọi chúng ta chiêm ngắm cuộc vượt qua của Đức Kitô, mẫu nhiệm Phục Sinh, mẫu nhiệm duy nhất có sức mạnh biến đổi cuộc đời chúng ta và trở thành dấu chỉ đích thực của niềm hy vọng mà thế giới hôm nay đang khẩn thiết kiếm tìm. Chính khi chiêm ngắm cái chết và sự phục sinh của Đức Kitô, chúng ta có thể phân định con đường hướng tới tương lai và nhận ra những điều mà mỗi người chúng ta, cũng như toàn thể nhân loại, được mời gọi “chết đi” để rồi được sống lại. Đức Giêsu đã nói với chúng ta một cách rõ ràng: “Thật, Thầy bảo thật anh em: nếu hạt lúa gieo vào lòng đất mà không chết đi, thì nó chỉ trổ một mình; nhưng nếu chết đi, nó mới sinh được nhiều hạt khác. Ai yêu quý mạng sống mình, thì sẽ mất; còn ai coi thường mạng sống mình ở đời này, thì sẽ giữ lại được cho sự sống đời đời” (Ga 12,24-25).

Việc cử hành Cuộc Vượt Qua của thánh Phanxicô nhắc chúng ta nhớ rằng, cho đến giây phút cuối cùng, ngài đã muốn trở nên như hạt giống rơi xuống đất và chết đi để sinh nhiều hoa trái. Thánh Phanxicô hoàn toàn tin thác vào lời hứa của Chúa và chấp nhận “mất mạng sống mình” theo logic của mẫu nhiệm Vượt Qua, để người khác có thể được sống. Ngài trở thành một hạt giống mang lại hoa trái, trao ban sự sống của Thiên Chúa và góp phần làm nên một cây gia phả lớn, trong đó tất cả chúng ta đều được liên kết như những thành viên của cùng một gia đình.

Điều đã xảy ra nơi Phanxicô cho thấy quyền năng trao ban sự sống của mầu nhiệm Vượt Qua của Đức Kitô. Cái chết của ngài đã trở thành sự sống cho chúng ta. Vì thế, hôm nay chúng ta cũng được mời gọi bước theo Đức Giêsu Kitô như thánh Phanxicô đã bước theo Người, và sẵn sàng “chết đi” theo những cách thức mà tình yêu đòi hỏi, để người khác có thể được sống.

Hướng về tương lai

Khi cái chết đến gần, thánh Phanxicô đã nói những lời mạnh mẽ, như một lời chất vấn dành cho tất cả chúng ta, những người đang cử hành dịp kỷ niệm này: “Tôi đã làm phần việc của tôi; xin Chúa chỉ cho anh em phần việc của anh em!” (2Cel 214). Đó là một lời mời gọi rõ ràng đưa ánh mắt chúng ta hướng về Đức Kitô. Phanxicô không muốn chúng ta dừng lại nơi ngài, nhưng muốn hướng chúng ta đến với Chúa Giêsu Kitô, để tự hỏi mầu nhiệm Vượt Qua của Người đang mời gọi mỗi người chúng ta làm gì. Vì thế, việc cử hành biến cố xảy ra cách đây tám trăm năm không chỉ đưa chúng ta trở về với quá khứ, nhưng trước hết đưa chúng ta trở về với biến cố đã xảy ra cách đây hai ngàn năm, nơi Đức Kitô. Và từ Đức Kitô, chúng ta được sai đi vào tương lai đang mở ra trước mắt, một tương lai mà Thiên Chúa đã chuẩn bị cho chúng ta.

Chính vì thế, Gia đình Phan Sinh đã chọn không tổ chức một buổi cử hành bế mạc cho Bát Bách Chu Niên này. Chúng ta muốn để hành trình vẫn rộng mở, để tiếp tục bước vào tương lai bằng đời sống chứng tá và việc loan báo Tin Mừng mỗi ngày, đồng thời, nếu Thiên Chúa muốn, không ngừng tiến bước trên con đường thánh thiện.

Giữa thế giới hôm nay, một thế giới đang phải đối diện với biết bao căng thẳng và xung đột, chúng ta được mời gọi trở thành dấu chỉ của niềm hy vọng. Nơi nào những cơn gió chiến tranh thổi qua, chúng ta hãy mang đến hơi thở dịu dàng của bình an. Giữa một thế giới bị phân cực và chia rẽ, chúng ta hãy làm chứng rằng Tình Huynh đệ là điều có thể sống được. Trong một xã hội bị chi phối bởi công nghệ và chủ nghĩa tiêu thụ, chúng ta hãy lên tiếng mời gọi con người chăm sóc công trình tạo dựng bằng một lối sống biết hy sinh và trao ban chính mình. Hơn nữa, trong một xã hội nơi các mối tương quan ngày càng có nguy cơ trở nên thiếu tính cá vị, chúng ta được mời gọi gìn giữ những tương quan nhân bản đích thực, giữa chúng ta với nhau cũng như với mọi người. Và trong một thế giới nơi “sự thật” nhiều khi bị bóp méo để phục vụ lợi ích của một số người, chúng ta được mời gọi làm chứng cho tình yêu đối với sự thật của Đức Kitô và xây dựng một hệ sinh thái truyền thông (MH 137).

Tổng Tu nghị mà chúng ta, những Anh Em Hèn Mọn, sẽ cử hành vào năm tới tại Việt Nam, nơi các giáo dân cũng sẽ tham dự lần đầu tiên, nhằm hướng chúng ta đến tương lai của Thiên Chúa, đến Vương quốc mà Đức Giêsu đã đến để khai mở, và là Vương quốc mà Thiên Chúa đang cách nhiệm mầu chuẩn bị, ngay cả giữa lịch sử đầy bất ổn của thời đại chúng ta. Chúng ta được khích lệ và đặt niềm hy vọng lớn lao vào những lời của Đức Giêsu: “Và đây, Thầy ở cùng anh em mọi ngày cho đến tận thế” (Mt 28,20).

Chúng ta hãy bắt đầu lại, thưa Anh Chị Em...

Và như thế, khi nhìn vào thánh Phanxicô, đặc biệt trong suốt bốn năm vừa qua, và khi cử hành năm kỷ niệm này, chúng ta đón nhận lời mời gọi học nơi Đức Giêsu Kitô điều mà mình được mời gọi thực hiện. Như thánh Phanxicô đã nói trên giường bệnh trước khi qua đời: “Nào, anh em, chúng ta hãy bắt đầu lại để phục vụ Chúa là Thiên Chúa, vì cho đến nay chúng ta đã làm được rất ít hoặc hầu như chẳng làm gì cả!” (1Cel 103).

Chúng tôi cầu chúc anh chị em tràn đầy niềm vui, dù anh chị em cử hành lễ thánh Phanxicô trong năm kỷ niệm này theo bất cứ cách thức nào! Xin cho chúng ta tiếp tục học nơi thánh Phanxicô, người đã noi theo Đức Giêsu và biến chính cái chết của mình thành một món quà tình yêu dâng lên Chúa Cha và trao tặng cho các anh chị em. Xin cho chúng ta cũng biết sống và trao ban chính mình như thế, để cuộc đời mỗi người ngày càng được biến đổi thành một bài ca ngợi khen và tạ ơn Thiên Chúa!

Trong tình huynh đệ,

Fr. Massimo Fusarelli, OFM

Tổng Phục Vụ

Và Anh em Ban Tổng Cố Vấn

Prot. 115571/MG-117-2025